

HİZMETE ÖZEL

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 52707093-010.06.02

Konu : İkinci El Veya Kullanılmış İş
Makinelerinin İhracatı-İlişik Kesme
Belgesi

GENELGE

(2020/...)

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, **ülkemizde herhangi bir tescil veya kaydı bulunmayan ikinci el veya kullanılmış iş makinelerinin** ihracatı için yükümlülerince, gümrük idarelerine ihracat beyannamelerinin sunulduğu; ilgili Bölge Müdürlüklerinin yaptığı araştırmalarda, ilgili Oda tarafından verilen "kaydı yoktur" belgesine istinaden iş makinelerinin ihracatının yapıldığı bilgisinin edinildiği; bununla birlikte, mezkur belgeye istinaden işlem yapma konusunda tereddütlerin de yaşandığı anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 3'üncü maddesinde iş makineleri "Yol inşaat makineleri ile benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan; iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş; karayolunda insan, hayvan, yük taşımada kullanılmayan motorlu araçlardır." şeklinde tanımlanmıştır.

Bahse konu Kanun'un "Tescil belgesi alma zorunluluğu" başlıklı 19 uncu maddesinde "Araç imal, ithal, ihraç edenlerin ve satıcılığını yapanların, ithal, ihraç, depolama, teşhir ve satış amacıyla geçici olarak bu işlere mahsus yerlerde maliki olarak bulundurdıkları motorlu araçlar hariç" olmak üzere, araç sahipleri araçlarını yönetmelikte belirtilen esaslara göre yetkili kuruluşa tescil ettirmek ve tescil belgesi almakla zorunlu kılınmışlardır.

2918 sayılı Karayolları Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin "Araçların Tescil Mecburiyeti" başlıklı 28 inci maddesi ile de bütün motorlu araçlar ile söz konusu Yönetmelikte tescili zorunlu kılınan motorsuz araçların sahiplerine, araçlarını yetkili tescil kuruluşuna tescil ettirmek ve tescil belgesi almak mecburiyeti getirilmiştir. Bahse Konu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin (a) fıkrasının (d) bendinde iş

HİZMETE ÖZEL

HİZMETE ÖZEL

makinesi türünden araçların tescilleri: “2) Özel ve tüzel kişilere ait olanlardan; Tarım kesiminde kullanılanlar Ziraat Odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların tescilleri üyesi oldukları Ticaret, Sanayi veya Ticaret ve Sanayi Odalarınca” yapılacağı hükmünü amirdir. Aynı Yönetmeliğin 34 üncü maddesinde ise, iş makinelerinin tescil işlemlerinin hangi esaslara göre yapılacağı belirlenmiştir.

Konuya ilişkin olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan 11.05.2020 tarihli ve 4228 sayılı yazıda da, Birlikleri tarafından yayımlanan “İş Makinelerinin Tescili İle İlgili Esaslar”a atıfla, Esaslar’ın 6 ncı maddesinde yer alan istisnaya açıklama getirilerek istisna uygulaması bakımından asıl olanın ihracata konu satışa aracılık eden malike yönelik olduğu belirtilerek geçici ve istisnai bu durum da dahil olmak üzere ihracata konu edilecek olan ikinci el veya kullanılmış iş makinelerinin tescil zorunluluğunun bulunduğu bildirilmiştir.

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri gereği tescile tabi iş makinelerinin ikinci el veya kullanılmış olarak ihracının yapılabilmesi için söz konusu iş makinelerinin usulüne uygun bir şekilde tescil edilmiş olmaları ve ihracat esnasında ise söz konusu iş makinelerine ait ilgili kuruluşlardaki kayıtlarının kapatıldığına dair “İlişik Kesme Belgesi” veya “Kapatma Belgesinin” ibrazının aranması gerekmektedir. Aksi takdirde, bu araçların dosyasında haciz, ihtiyati tedbir, rehin gibi şerhlerin bulunması halinde telafisi imkânsız sonuçlar ortaya çıkabilecektir. Buna ilaveten, söz konusu araçların şasi numaraları ile oynanıp yurt dışına çıkarılmaması gereken araçların, bu araçlar kullanılarak çıkarılabileceği; çalıntı veya hurdaya ayrılmış ya da toplama mahiyete sahip olma ihtimallerinin de önüne geçilmesi açısından söz konusu tescilin aranması elzemdır. Dolayısıyla, ilgili Odalardan alınan "İş Makinesi Bilgi Sisteminde kaydı yoktur" şeklindeki yazı, yalnızca söz konusu makinenin sistemde tescil edildiğine dair bilgi bulunmadığı anlamına gelmekte olup "İlişik Kesme Belgesi"nin veya "Kapatma Belgesi"nin yerine geçmemektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Rıza Tuna TURAGAY

Bakan a.

Bakan Yardımcısı

HİZMETE ÖZEL